

Geraniums

lekkere decoratieve vullers

Het hart van Fokke Mulder gaat sneller kloppen van tuin-geraniums. Vanwege het gemakkelijke karakter, het gevarieerde blad, de frêle bloemen, lange bloeitijd en de toepasbaarheid in de border. Bij hovenierscentrum De Briellaerd beheert hij de Nationale Collectie Geranium met maar liefst 215 soorten.

1
**Baltische peter-
selie** (*Cenolop-
hium denuda-
tum*) met
Geranium
psilostemon.

2
Geranium
renardii.

3
Geranium
'Patricia'.

Er liggen nog wat kruimels tuinaarde op de hoge oppottafel. Op de grond staan zwarte kratten vol met stekjes. Fokke Mulder heeft ze zojuist gescheurd van de moederplant die even uit de border is gelicht. Als de babyplanten goed doorworteld zijn, na zo'n week of zes, gaan ze de verkoophoek in. Of ze mogen met de hoveniers mee het land in, naar een nieuw aan te leggen tuin, want het zijn dankbare borderplanten volgens de 'chef geranium' van hovenierscentrum De Briellaerd. "Bij de naam geranium denken veel mensen aan een Pelargonium, de eenjarige zomerbloeiër", vertelt Fokke. "Maar de tuingeranium is winterhard en zoveel makkelijker en veelzijdiger. Hij vult lekker, heeft vaak decoratief blad en bloeit, afhankelijk van de soort, de hele zomer."

De collectiehouder

De geranium – in het Nederlands ooievaarsbek – is al veertig jaar favoriet bij de hoveniers in Barneveld. Enkele jaren geleden kregen ze de kans een grote collectie aan te schaffen. "We gaan regelmatig kijken naar het

assortiment van gespecialiseerde kwekerijen", vertelt Fokke. "Zo ontdekten we dat een Groningse kweker zijn verzameling van de hand wilde doen, omdat hij vertrok naar Zweden. Voor ons was het een mooie kans: de geranium past bij ons, zowel qua sfeer als verzorging. Het is leuk om hier in de tuin veel soorten te kunnen laten zien." Een voor een groeven de hoveniers de planten uit.

*De borders induiken, met de
camera voor de details*

In totaal 178 soorten gingen mee terug, allemaal anders van karakter. Inmiddels staat de teller op 215. Daarmee is De Briellaerd Nationale Collectiehouder Geranium. Nergens anders bloeien meer soorten dan in deze collectietuin. Liefhebbers en verzamelaars komen van heinde en verre om er zowel de sterke klassiekers als de nieuwste variëteiten te bewonderen.

Poederroze en fluorescerend blauw

Wie het hoofdpad volgt, langs de tuinwinkel en de verkoophoek, belandt vanzelf in de collectietuin van de geranium. De moederplanten wortelen hier in de volle grond, drie per soort naast elkaar. Zo met elkaar in één bed vallen de verschillen goed op. Niet alleen de bloemkleur is divers – van poederroze naar fluorescerend blauw – ook het blad laat heel veel verschijningsvormen zien. Helgroene, gewolkte blaadjes zitten erbij en donkergroen, glanzend, diep ingesneden blad. Het groen van de phaeumsoorten heeft een fraaie bladtkening. Zoals de 'Samobor' met chocoladebruin hart. Bijzonder is het loof van de wlassovianums, dat in de

herfst rood kleurt. De bloeitijd loopt ook uiteen. De 'Rozannes' staan nog in volle bloei. Terwijl de maculatums al zaaddoosjes vormen. "Hier kun je mooi zien waarom een geranium in het Nederlands ooievaarsbek heet", vertelt Fokke, terwijl hij door alle kleuren heen loopt. Hij pakt een uitgebloeide bloem tussen duim en wijsvinger. Warempel: aan een klein bolletje bungelt een lange, spitse ooievaarsnavel.

Ballotagecommissie

Regelmatig krijgt Fokke van veredelaars nieuwe aanwas aangeboden. Als er een pareltje tussen zit, krijgt het een speciale plaats in de tuin. Daar kan de kweker hem kritisch volgen. Pas als de nieuweling iets toevoegt aan het assortiment, komt hij door de ballotagecommissie. Dan volgt nog een proeftijd, voordat hij de verkoop in gaat. "Door een plant zelf te kweken leren we zijn eigenschappen kennen. Houdt hij van schaduw of zon? Vereist hij zandgrond of klei? Hoe lang bloeit-ie? Die ervaring gebruiken we om klanten te adviseren." Een mooie nieuwkomer is de *Geranium phaeum* 'Wendy's Blush' die een plek kreeg aan de rand van de tuin. "Veredelaar Kingfisher uit Boskoop vond hem uit een zaailing. Hij vernoemde de plant naar zijn vrouw. Phaeums in deze zachtroze tint zie je niet veel. Het is een heel stevige soort."

Bloem moet boeien

Geranium 'Rozanne' is al jaren de bestverkochte soort bij De Briellaerd. Deze gezonde klassieker is in Engeland uitgeroepen tot 'Plant van de eeuw'. Hij geeft de hele zomer intens blauwe bloemen. Voor Fokke zit de uitdaging echter in echt nieuwe en onbekende soorten. Tenminste, als ze onderscheidend zijn. "Volgens een fanatiek tuingeraniumgroepje zijn er alleen in Nederland al 601 soorten. Wij hebben daar geen plek voor, hier

4
*Overal zijn
sfeerhoekjes in-
gericht met bro-
cante vondsten.*

5
*Geranium hima-
layense 'Derrick
Cook'.*

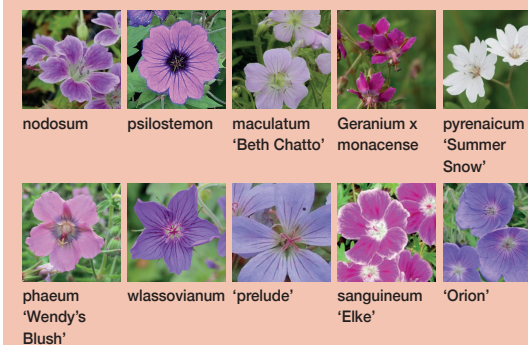
6
*Rond het blauwe
schuurtje staan
schaduwplanten.*

in de moerbedden. Belangrijker nog: we houden van verscheidenheid. Als een nieuwe soort te veel lijkt op een andere, vind ik hem niet interessant. Het gaat me niet om de grootte van de collectie." Ook soorten die zwak zijn of veel liefde nodig hebben vallen af. Zo zijn de zeldzame gele, rode en dubbelgebloemde variëteiten moeilijk in de verzorging. "Als ze niet goed aanslaan hier, nemen we ze niet op in de collectie. Hoe bijzonder ook. We willen onze klanten niet teleurstellen met slechte kwaliteit."

Clos du Ray

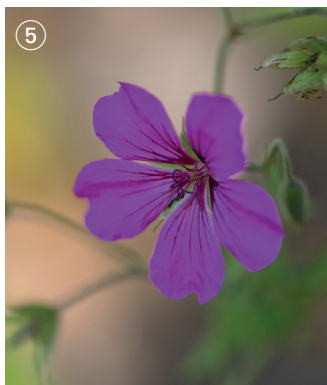
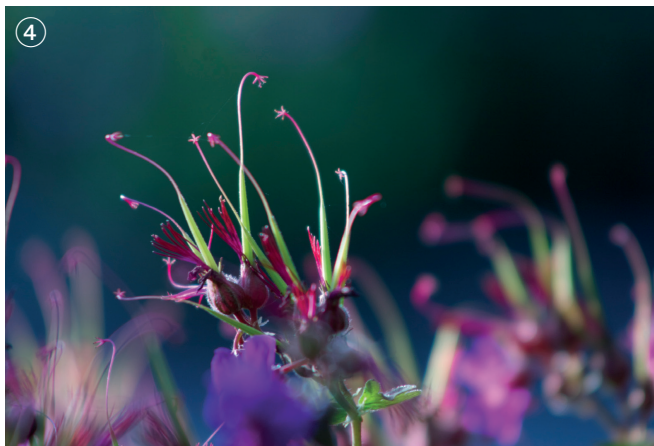
In een andere border wijst Fokke op favoriete geranium macrorrhizum. De krachtige groeier is een concurrent

10 favoriete geraniums van Fokke

Naar De Briellaerd

Behalve geraniums verkoopt hovenierscentrum De Briellaerd zo'n 1400 soorten vaste planten, kruiden, bijzondere eenjarige en exoten. In de thematuinen zijn de meeste toegepast. Ook is er een grote collectie potterij waaronder handgemaakt terracotta uit Italië. In de winkel zijn praktische en decoratieve tuinaccessoires te koop. Ook voor een tuinontwerp en tuinonderhoud kunt u hier terecht. Op 29 en 30 juni zijn er De Gelderse Tuindagen, waarbij verschillende tuinen in de omgeving geopend zijn. Meer informatie: www.debriellaerd.nl en www.geldersetuinen.info

1
Behalve Geraniums en circa 1.400 andere soorten vaste planten en heesters verkoopt De Briellaerd sfeervolle tuin-decoratie.

2
Geraniumboekje met Geranium pratense, cultivars van de G. himalayense en de rozepaarse G. psilostemon.

3
Fokke Mulder is 'Chef Geranium' bij De Briellaerd.

4
Uitgebloeid laat Geranium macrorrhizum 'Bevan's Variety' zijn lange ooievaarsna-vel zien.

5
Geranium 'Patricia'

6
Een wandeling over het 1,5 hectare grote landgoed leidt onder meer langs de collectietuinen en negen fraaie tuinstijlkamers.

7
Geranium 'Rozanne' is een van de populairste variëteiten.

Kijk voor meer foto's op
www.naober.nl/geraniums

van zevenblad. "Hij groeit op plekken waar andere planten niet overleven. In de schaduw van bomen bijvoorbeeld. Hij is heel makkelijk. Als hij is uitgebloeid, maaien we hem af met de bosmaaier en geeft hij een tweede bloei." Volgens de tuinman is er een geranium voor elke standplek en grondsoort. Ook de toepasbaarheid is divers. Een doorbloevende soort als de psilostemon is heel geschikt als weefplant in cottage-achtige borders. Wie liever een bodembedekker heeft, komt uit bij een cantabrigiense. "De 'Berggarten' bijvoorbeeld. Die doet niet moeilijk en groeit overal." De schaduwminnende geranium nodosum is een persoonlijke favoriet. "Die loopt in het voorjaar heel mooi uit met rode punten. En hij groeit bossig met glanzend blad. Hij woekert wel, maar op de juiste plekken. Een prachtige nodosum-variant is de 'Clos du Coudray', paarsblauw met een wit randje. Die licht de donkerste plekken op."

Bloemen op macroniveau

Vermeerderen doen de tuinmannen hier in de lente en herfst. Van favoriete soorten én snelle groeiers nodosum, phaeum en macrorrhizum maken ze op die manier jaarlijks tussen de 2000 en 2500 nieuwe plantjes. Hiervoor worden de drie moederplanten uitgegraven. "Omdat we Nationale Collectiehouder zijn, moet elk plantje soort-echt zijn. Vandaar dat we de nieuwe stekjes van de plant scheuren. Zaailingen kunnen door bijen of andere bestuivers genetisch materiaal van een andere soort bevatten." De stekjes wortelen hier in luchtige grond en krijgen een hand organische mest mee. "Ze worden niet opgejaagd met kunstmest maar krijgen de tijd om uit te groeien tot sterke planten." Als Fokke tussen de bedrijven door even tijd over heeft, duikt hij graag de borders in met zijn camera. Door de lens ontdekt hij zijn favoriete tuinplanten op macroniveau. "Van heel dichtbij zie je pas goed hoe mooi de bloemkleuren zijn. De rode adertjes door zo'n blaadje. Het zonlicht dat er doorheen valt. Dan loop ik hier écht te genieten."

't Naobertje

In Markelo woont een gezin - laten we ze Suus en Wim noemen - met de kinderen Kim en John. Zij zijn het toonbeeld van vakantiestress. Suus begint in februari al het internet af te struinen, op zoek naar goedkope campings in Italië. Terwijl Wim Voetbal International kijkt, roept Suus om de haverklap: "Kijk eens Wim, deze heeft werkelijk alles. Zwembad, winkeltje, snackbar, voetbalveld en nog veel meer." Wim reageert geïrriteerd: "Dat had die vorige ook al!" De kids schreeuwen in koor dat er vooral goede wifi moet zijn...

Als in mei het vakantiegeld binnen komt, zijn ze niet meer te houden. Camping Aqua de plaza del patatje wordt geboekt en twee maanden voor vertrek wordt de caravan uit de stalling gehaald om de oprit te sieren. Suus pronkt graag en vertelt regelmatig in het dorp dat ze druk bezig is met de voorbereiding. De bouwvak breekt aan en de stress neemt toe. Aardappelen, pleisters, anti-muggenspray, slaapzakken: alles gaat mee. Tien kilometer na vertrek komen de vragen. Of de deur wel op slot is. Of de paspoorten mee zijn. Denken de burens wel aan de plantjes? Vóór Keulen vliegen Kim en John elkaar al in de haren over de Nintendo. Kim klaagt bovendien steen en been dat ze al een paar uur 'offline' is en haar 'duckface-selfies' niet kan posten. Wim confronteert Suus nog even met haar slordige manier van huishouden en de stress zit er goed in.

Na een reis van 16 uur komt de familie aan bij de camping. Na een dikke discussie over het inparkeren en neerzetten van de caravan duiken ze de caravan in en proberen de slaap te vatten. Door de hitte en de niet aflatende aanvallen van de Italiaanse muggen komt er van slapen maar weinig. Wim komt de andere dag tot de conclusie dat de stokken van de voortent nog op zolder liggen en dat de wifi een typische camping-wifi is, zodat er maar af en toe ontvangst is. De kids hebben het helemaal gehad en willen na vier dagen alweer naar huis. Suus probeert de stemming erin te houden met een potje scrabble.

Na een week keert de familie uitgeput huiswaarts. De tweede vakantieweek brengen ze door op het mooie, oostelijke platteland. Fietstochtje, kopje koffie met de Naober op het terras, een BBQ in eigen tuin, goede wifi en het eigen bed. Nee, kamperen is niet wat voor Wim. Je slaapt op je eettafel en je piest in de kast. Geef Wim ons mooie platteland maar. Om stressvrij van te genieten.

Gert-Jan Oplaat

In de column 't Naobertje - genoemd naar het lijktje van Naober - laat Gert-Jan Oplaat uit Markelo zijn licht schijnen over meestertijds vrolijke, oostelijke zaken.

